SAMARALI MAKTAB BOSHQARUVI

Dadaxonova Muxtasar
Surxondaryo viloyati Termiz shahri
Termiz davlat unversteti magistranti
Email: ashv19940609@gmail.com
Tel: +998990301522

Anotatsiya: *ushbu tezisda samarali maktab boshqaruviga oid muhokamalar yuritiladi va samarali maktab boshqarishda nimalarga e’tibor qaratish kerakligi haqida so‘z boradi*

Kalit so‘zlar: *maktab boshqaruvi, boshqaruv asosi, muammolar, jamoa, zamonaviy maktabni boshqarish.*

Yurtimizda samarali ta'lim tizimiga va maktab ta□lim tizimiga katta e□tibor va kuch qaratilmoqda. Bunday boshqaruv tizimi mamlakatni barqaror taraqqiy ettirishda eng muhim omil sanaladi. Va bunday samarali, sifatli ta□lim berilayotgan maktablarga e'tibor qaratilayotgani qisqa fursatdayoq o`z samarasini ko`rsata boshladi. Bu xalqaro jamoatchilik tomonidan ham tez fursatda e'tirof etilmoqda. samarali maktab ta□limini yuzaga keltirish uchun avvalambor, maktabning ko□lami unda ta□lim berayotgan pedagoglarning bilim saviyasi yetarli bo□lmog□i lozimdir. Samarali maktab boshqaruvini olib borish uchun rahbarlardan turli bilim ko□nikma va ma□laka bo□lmog□i shuningdek u o□z atrofidagi jamoa bilan to□g□ri faoliyatni tashkil qila bilmog□i kerak.

Maktab faoliyati va uni boshqarishda bir qancha me□zon va qoidalarga amal qilish joizdir. Zamonaviy maktabni samarali boshqarish - murakkab, ko`p komponentli tashkiliy tuzilishlarga ega bo`lib, bunda asosiy maqsadga, ya'ni o`quvchilarni hayotga tayyorlash, kelajakda u jamiyat va hayotda o□z mavqeyi va o□rnini egallashi, ularning mehnatga va murakkab ijtimoiy-iqtisodiy shart-sharoitlarga mustaqil ravishda tezroq moslashishlarini ta'minlashga erishishda ta'lim muassasasidagi barcha sub'ektlarning sa'y-harakatlarini shu maqsad yo`lida birlashtirishdan, o`zaro hamkorlik muhitini yaratishi ularni tarbiyalashi muhimdir.

Maktabni samarali boshqarishning eng yaxshi usullaridan biri bu maktabning ichki qoidalari nazorati sanaladi.

Maktab ichki nazorati:

bu jamoaning o□z oldiga quyilgan maqsadga muvofiq ravishda o□quv-tarbiya jarayonini har tomonlama o□rganish va ularni tahlil qilishdir.

Doimiy puxta o□ylangan nazorat, muvaffaqiyatlarni to□g□ri aniqlash boshqarish mustahkamlash, pedagogik jamoa faoliyatida mavjud bo□lgan kamchiliklarning oldini olish imkonini beradi.

Maktab ichki nazorati o□qituvchilar bilan bir qatorda maktab rahbarlarini ham intizomga, tartibga o□rgatadi. Bu ish rejali, muntazam, aniq bir maqsadga

qaratilgan, kompleks bo□lishi, o□quv-tarbiya jarayonining hamma tomonlarini qamrab olishi zarur. Samarali maktab boshqaruvini tashkil etishning yana bir omili shuki, u maktab hujjatlaridir.

Bundan tashqari maktab ichki boshqaruvida jiddiy muammolardan yana biri - maktab hujjatlarini yuritish tekshirish va uning ustidan nazoratni tashkil qilish. Maktab hujjatlari - maktab - ishlarining ko□zgusidir, ular o□z navbatida ichiga quyidagilarni oladi:

o□quv-pedagogik, moliya-xo□jalik va ish yuritish hujjatlari. O□quv-pedagogik hujjatlarining ayrimlari haqida to□xtalib o□tamiz. O□quvchilarning harakat daftari katta nazoratdagi hujjatlar qatoridagi hujjat hisoblanib, maktabda 50 yil muddatda saqlanadi. Maktab direktori o□zgarganda esa bu hujjatlar akt bo□yicha yangi direktorlarga topshiriladi. Harakat daftarining yozuvlari o□quvchilar soni, harakati va sinflar va ularning ro□yxati to□g□risida, to□la, aniq ma□lumot beriladi. Bu kitobdagi yozuvlarning to□g□riligiga maktab direktori shaxsan javob beradi. Shuning uchun bu hujjatning to□g□ri yuritilishi o□quv yili davomida 3-4 martadan tekshirib boriladi. Jumladan sinf jurnallari, kundaliklar, o□quvchilar daftarlarining nazorati xam maktab rahbarlari uchun o□quv-tarbiya ishlarini nazorat qilishning qulay va zarur usullaridan biri hisoblanadi. Maktabda samarali boshqaruv mehnati bilan shug□ullanuvchi kishilar (maktab direktori, direktorning o□quv-tarbiya va xo□jalik ishlari bo□yicha o□rinbosarlari, tarbiyaviy ishlar tashkilotchisi, uslubiy birlashma rahbarlari, kasaba uyushmasi tashkilotining raisi) boshqaruvchilik jamoasini tashkil etadi.Xalq ta□limi tizimi va maktabni boshqarishning eng muhim qoidasi - demokratiyalashdir.

Har bir kasbni bashqarishda qiynchilik bo□lgani kabi makrabda samarali boshqaruv tizimini ta□minlash masalasi ham bugungi kuning dolzab mavzusi sifatida qolmoqda. Ushbu faoliyatni boshqarishda va tashkil etish mobaynida juda ko□plab kuch bilim va tajriba kerak deb o□ylayman ishinamanki bu samarali maktab boshqaruvi bundan kiyingi yillarda aniq bir yuqori va samarali natijalarni qayd etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1.Uz. hozir org.
2. Fayllar. org.
3. □Umumiy Pedagogika□ kitobi.